

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 „ — „
 Negyedévre . . . 2 „ 50 „
 Egy óra . . . — „ 85 „
 Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:
 PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
 a kir. itélőtábla épületével szemben,
 hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó följelentések intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:
 PÉCSETT, Mária-utca 1.
 a kir. tábla átellenében,
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket
 a kiadóhivatal vesz föl.

Alvajárók.

Pécs, 1899. október 23.

Valóságos alvajárók benyomását teszik azok az ugynevezett „államférfiak“, akiknek föladataul tűzték ki megmenteni ennek a közösügyes monarchiának a közjogi berendezését, amely minden ízében recsegropog s minden pillanatban összeomlással fenyeget.

És az alvajáró államférfiak a fenyegető örvények fölött behunyt szemmel úgy járkálnak, mintha a legbiztosabb talajt éreznék lábaik alatt. Az osztrák miniszterelnök tegnap Budapestre jött, hogy a kvótadeputáció és a delegációk összeülésétől tanácskozzék magyar kollegájával s mintha ennek a két küldöttségnek a mandátuma már a zsebében lenne, sürgette Széll Kálmánt, hogy azok minél előbb hivassanak egybe.

Széll Kálmán pedig a helyett, hogy megkérdezte volna Clary gróftól, hol van hát az az osztrák kvótadeputáció, megdelegáció, a melyet olyan sürgősen kíván egybehivatni, csak arra szorított, hogy előbb a magyar költségvetést akarja letergnyaltatni a pénzügyi bizottságban, aztán megkezdheti működését a kvótadeputáció is, meg a delegáció is.

S az a vak bizodalom, mely ekként vásárt csap az erdőben barangoló medve bőrére, átragadt a kormánypárt sajtójának legkomolyabb közlőnyekre is. A „Politikai Hetiszemle“ az osztrák parlamenti helyzetről cikkezve, kénytelen ugyan beismerni, hogy ott a németek zajongó szerepét most a csehek vették át, de csodálatos módon a többség által még mindig támogatott csehek akciójának távolról sem tulajdonít akkora súlyt, mint a Schönerer-Wolf töredék féktelenkedésének.

Ezt a furcsa ítéletet azzal iparkodik megokolni, hogy a csehek parlamenti obstrukcióra nem képesek s ezt nem is merik megkockáztatni. Ez persze megint olyan állítás, ami bizonyításra szorul, de amit ennek bizonyítására fölhoz, az bizony éppen-

séggel nem erősítheti meg az ilyen merész állítást.

Azt mondja, hogy a csehek majd csak előveszik a „jobbik eszüket“ és a meddő obstrukció és ellenállás helyett arra fognak törekedni, hogy a németeket megakadályozzák abban, miként a nyelvrendelet visszavonásának tényét politikailag kiaknázzák; mert a csehek a nemzeti egyenjogúsítás tekintetében azt a sikert elérték, hogy a németeket, kiknél hajdan az állami hegemonia volt, sikerült legyűrni egyszerű nemzetiséggé.

Mintha csak magyar politikusokról beszélne a cikkező, a kiknek mindig kétféle eszük van. Az egyik, amit a véka alatt tartanak s amely azt parancsolja, hogy a törvényben biztosított állami önállóságnak az életben is érvényesülnie kell, mert a papirosba temetve nem ér semmit, s a másik, amely azt akarja elhitetni, hogy az is a joggal való élés, ha lemondunk róla s meghajlunk minden óhaj előtt, a mely Bécsből az öszbirodalmi eszme szent nevében felénk hangzik.

Más emberfiának azonban nincsen berendezve ilyen kétkeliségre az esze s azért a csehekkel is bajos lesz elhitetni, hogy a nemzeti egyenjogúsítás tekintetében rájuk nézve sikert jelent a nyelvrendelet eltörlése s a német államnyelv visszaállítása az egész cseh királyságban. Olyan abszurdumot, hogy a németeket sikerült egyszerű nemzetiséggé legyűrni éppen akkor, mikor nyelvüket uralkodóvá tették egy idegen nyelvű történelmi nemzet körében, csak Magyarországon lehetne elhitetni, mert csak itt van kétféle ész, kétféle logika: egy természetes és egy ezzel ellenkező magasabb politikai.

A csehek tehát nagyon is komolyan készülnek hozzá, hogy a felhőkben vándorló alvajárókat fölbresszszék s a lábaik alatt tátongó örvénybe belerángassák. Már el is hangzott az első csatakiáltás az ifjú csehek organumában, a prágai „Narodni Listy“-ben, amely legutóbbi számában a következőket írja:

„Ugy látszik, hogy a kormány még egyre abban a vérmes reményben ringatózik, hogy a delegáció megválasztását játszva fogja keresztülvinni a parlamentben és hogy a cseh nép képviselői nyugodtan fogják nézni, hogyan szavazzák meg a többi pártok azt az állami szükségletet, a melyre Clary grófnak politikai létfontartása végett szüksége van. *Vér helyett víznek kellene folyni a cseh nép képviselőinek ereiben, ha ez Clary grófnak olyan könnyen sikerülne.*“

Csattanós válasz ez a „Politikai Hetiszemle“ cikkezőjének arra az optimisztikus állítására, hogy cseh oldalról obstrukció nem fenyeget. Igaz, hogy — egyelőre legalább — ennek az obstrukciónak a külső képe el fog ütni a legutóbbi német obstrukciótól, de hát ez a dolog természetében rejlik. Mert a Schönerer-Wolf csoport, mely féktelenkedésével legutóbb megakadályozta a parlament működését, számbelileg olyan gyöngye volt, hogy másként, mint fizikai erőszakkal, célt érné lehetetlen volt.

A csehek azonban már tekintélyes számuknál fogva is eltekinthetnek az ilyen drasztikus eszközöktől s megakaszthatják a parlament érdemleges munkáját az obstrukciónak rendes és más parlamentekben is szokásos eszközeivel.

Aki még most is abban a boldog hitben él, hogy „cseh oldalról obstrukció nem fenyeget“, azt utaljuk egyszerűen arra a tényre, hogy a Clary-kormány nyilatkozata fölött a Reichsrathban holnap megindulandó vitához szombat délig 63 szónok iratkozott föl. Hát mi ez egyéb, mint obstrukció? Ha Schönereréknek lett volna 63 csatába küldhető szónokuk, bizonyára ők sem folyamodtak volna a padok döngetéséhez.

A cseh obstrukció tehát elhatározott dolog s holnap már meg is indul. A célja pedig ennek az obstrukciónak ugyanaz, a melyet a német obstrukciók tűztek ki az esetre, ha a nyelvrendelet vissza nem vonatik: „hogy a többi pártok meg ne szavazzák azt az állami szükségletet, a

A „Baranyamegyei Hitelintézet mint részvénytársaság“ czég

a mai napon kelt igazgatósági határozatával

1899. október 16-tól kezdve

úgy a régi, mint az újonnan ott elhelyezendő betétekre a betétkamatot

5%-ra

felemelte és ezenkívül a betevők helyett a betét kamatadót is fizeti.

Pécsett, 1899. október hó 16.

Az igazgatóság.

delegációt, a melyre Clary grófnak politikai létfontartása végett szüksége van*, mint a „Narodni Listy“ mondja.

Ezt a célt a cseh képviselők egyelőre az agyonbeszéléssel iparkodnak elérni s amint első fölvonulásuk mutatja, a sikernek nem csekély reményével, mert 63 szónok jócskán fog dolgot adni a tisztelt Reichsrathnak, főleg ha akad köztük egy-pár Lecher-féle hosszú lélekzetű szavaló.

De ha a beszélgetés célhoz vezetni nem fogna, semmi okunk kételkedni abban, hogy a csehek Schönererék példájára cselekedni is fognak; mert ugyan mi jogosítana föl bárkit is annak föltevésére, hogy a számban is tekintélyes csehek kevésbé akarják a célt elérni, a mire eszközül az obstrukciót elhatározták, mint a maroknyi obstruáló németek?

Ők is föl fognak tehát használni minden eszközt céljuk elérésére és pedig annál is inkább, mert a csehek fölháborodása nyelvük elnyomása fölött talán mégis csak jogosabb, mint a németeké azért, mert nem engedték őket uralkodni idegen népek fölött.

Addig azonban a politikai alvajárók tovább is csak hadd mászkáljanak a Jákob létráján, míg majd csak arra nem ébrednek, hogy van ugyan terminus a delegációk összeülésére, de nincsen delegáció, a melyet arra meghivhassanak.

Három estély.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. október 23.

A mint szombaton az őszi est halvány, ködborított holdvilágának ezüstös sugara szeliden letűzött a földre, a villamos lámpák merev, intenzív fényével pajzán színjátékban olvadva egybe s bent a báltermek káprázatosan fényes helyiségeiben mindenütt táncról hevült, boldogan mosolygó arcokra talált.

Az est hűvös ködpárával vont be a nagy tükör-ablakokat, melyeken át szinte mosolyogva gyönyörködött a hold azokban a silhouetszerűen tova surranó alakokban, kik

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Az igazság a szinpadon.

— A „Pécsi Figyelő“ eredeti tárcája. —

Csak úgy véletlenül botlottam be a színházba, mikor először adták Ibsen drámáját, a »Kisértetek«-et. Épen a harmadik felvonás közepe járta, ott, a hol Oszvald öröklött betegségének kitörésétől fél, anyjával küzd, hogy az mérgezze meg, ha ő élhalott lesz és a lélekborzongató küzdelem végén ki is tör rajta a rettegett baj s ő gyermekes hülyeséggel mondja anyjának:

— Anyám! Add ide a napot!

Olvastam a darab kritikáját, mikor a fővárosban volt a premierje. De el is feledtem a meséjét, mire ime most nálunk is bemutatóra került; mert hiába, az ember feje nem káptalan. De ez a pár végső jelenet eszembe jutotta, azaz jobban mondva, megalkottatta velem az egész darab meséjét. Biztosan tudtam, hogy Oszvald apja nem lehetett a bibliai József; Alvingné asszonyról is gyanítottam, hogy multjában van valami sötét pont. Regináról meg egészen határozottan feltettem, hogy ő is abból a vérből származik, mely Alving urat hajdan botlásokra vezette s mely Oszvald öröklött betegségének alapját képezi.

szorosan egymáshoz simulva lejtették a kecses táncot.

Amint ki-ki nyílt a bálterem ajtaja, hogy bebocsásson egy-egy táncravágyó kis leányt, a zene lágy akkordjainak egy-egy hangját elkapta a hűvös esti szellő s vitte messze-messze, a maga szárnyain, ki oda, ahol nincsen simán parkettirozott bálterem, nincsen mereven tündöklő villanyfény, a hol a természet ölen agóniában vergődik minden kis virág, minden megsárgult fűszál, ahol lassan, halk susogással, mely elmulás és feltámadásról regél, egymásra hullanak a száraz águ fák fonyadt levelei s a kis virágok irigykedve gondolnak apró társaikra, melyek aranyzsinorral fűzve, ott pompáznak a bálteremben valamelyik kipirult leányka pihegő kebelén.

Hire sem jut oda abba a fényes nagy terembe a természet csodás kimulásának hiszen éppen, hogy a zord idényt, a végperceihez közel álló anyatermészet halálát ne kelljen végignézniök, a bálterem lágyan meleg illatos légkörébe menekülnek az emberek, kik még nem is oly régen, csak ott tudtak örülni, kint a pompázó virágok, a buja növényű fűszálak s szerelmesen susogó falevelek körében.

S most mindannyian, mint az igaz hitből kitért bálványimádók, Terpsichore istennőnek aldoznak, kart a karban, arc az archoz simul, a fiatal urak elegáns frakkjai bizonyos diszkrét arroganciával lopva simogatják végig a hölgyek fényes toalettjeit. Toilette? Igen, hiszen ez is valami, mi minden szezonban új s ezek kérdésének fejtegetése épp oly elmaradhatatlan egy bárról, mint akár — a cigányzenekar.

A szombati estélyeken módunk volt gyönyörködni a toalettekben is s halvány fogalmat alkotni arról, vajjon milyen lesz a bál idény uralgó divatja?

Azonban igazán csak halvány képét kaptuk a divatnak, mert tán még a szezon kezdete vagy a »divat« váruva várt bojkottálása okozta-e? nem tapasztaltunk bizonyos egybehangzóan készült »divatszerű« toaletteket, bár módunkban volt a szebbnél-szebb öltönyökben gyönyörködni, s az a bizar kép a maga változatos mivoltában, sokkal izléesesebb tápott nyújtott a vizsgálódó tekintetnek, mint a divat szerinti, szinte egyenruhaszerű öltözködés, mely monotónná teszi az egész képet.

Az idény hódító színe mint rendszeren a fehér, csak a forma változott a Stuart galleru »parisien« és a szelid, simulékony, magas nyaku »princesse« között.

Es ez az utolsó felvonás úgy hatott rám, mint valami nehéz, súlyos álom, melyet mig álmodunk, valónak veszünk s mely után ébredésünkben is hangosan ver a szívünk, rémült a képzelettől az agyunk s vergődik az álom és a való között a lelkünk. S úgy éreztem, mint Oszvald, hogy fejemet nehéz sisak szorítja és súlyával ránehezedik a koponyámra és belevágódik oda, hol az agy működik.

S vagy fél órát mászkáltam a hideg, ködös októberi éjszakában az utcákon, mig megszabadult a fejem ettől a súlytól, mig szívem rendszeren vert s mig a lelkemben nem zajongtak többé a rémitő képzeletek. S azután társaságot kerestem, valami lump komániát, hanem azért ezek között is, zene és pohár csengés között, Oszvaldot láttam, anyjával és Reginával s most már nyugodt szívvel, fontolgató aggyal és kutató lélekkel konstaltam:

— Nem álom ez, hanem valóság. Ez az igazság.

Igazság a szinpadon!

Azokon a dobogó deszkákon, hol minden csak maszkirozott, hol álhajat, álszakált viselnek a színészek; hol festik magukat a színésznők és a hol csinált minden, nem igazi semmi. Hol maguk a szereplők csak mimelik az életet; csak színészkednek s legfeljebb egy emberi agy, egy emberi szív, egy emberi lélek

Ugyátszik az idén nem lesz módunkban a bálozó hölgyek hófehér nyak és gömbölyű karjaikban gyönyörködni, mert a dekoltált ruhák csak igen szórványosan látszanak s a bál idény beálltaig minden valószínűség szerint teljesen eltűnnek a láthatárról. A dekoltázst a halvány rózsaszín vagy hófehér, művészi mintázott csipkebetét helyettesíti. A bál idény egyik izléeses, bár most még csak elvétve látható, de rövidesen elterjedő ujdonsága a diszkrét »mille Feur«, lehelletszerű »Crep de chien« diszszel.

A hölgyek toalettjét kivágott lakkecipő, a ruhák szűk ujjaira tekintettel rövidszaru, hófehér keztyűk, s vagy fehér toll, vagy pedig a ruhaszínéhez hasonló gázé-ből készült legyezők egészítik ki, mig a fejen, még a táncnélküli »művész«-estélyeken is, semmilyen toll vagy egyéb diszt nem viselnek.

Az urak toalettje csekély változással a régi »Ferenc József« kabát, vagy a rövidebb szárnyu, atlaszhajtókás trakk!

S miután ime a mozgalmas tarka képet, rövid vázlatban bemutattuk, térjünk át az egyes képek részletezésére, a szombati nap három estélyére, melyről tudósítóink az alábbiakban számolnak be.

(A pécsi jogászok estélye.)

A pécsi püspöki jogakadémia polgárai a segélyző egyesület pénztára és az »Olvasókör« javára minden tekintetben fényesen sikerült estélyt rendeztek szombaton este a »Vigadó« összes termeiben. Az a fáradhatlan buzgalom, az a disztigvált izlés, mely évről-évre, esetről esetre derék jogászfiuságunk estélyeit jellemezni szokta, kétségtelenné tette idei vállalkozásuk sikerét is, bár most szinte buzditva az eddigi szép sikerekről, ők nyitották meg az idényt, s valóban nem könnyű feladatukat az agilis ifiusághoz méltóan s — valljuk be őszintén — varakozáson felül oldották meg.

Jóval a műsor kezdete előtt már zsufolásig megtelt a »Vigadó« nagyterme s pontban fél kilenc órakor vette kezdetét a műsor, melyet Végh József joghallgató nyitott meg, ki Revicky Gyulának »Pán halála« című költeményét szavalta el nagy lendülettel.

Ezután Tibor Lórika, a pécsi »Nemzeti Színház« tagja lépett a pódiumra s tiszta csengő és sajátos, fülbemászó lágy hangjával elénekelté Ardi »Csók-keringő«-jét, majd néhány magyar népdalt, melyek után oly frenetikus tapsviharban tört ki a közönség, hogy dalait még két számmal meg kellett toldania,

átalánosított gondolatait, érzelmeit és küzdelmét tárják elénk.

Es megnéztem Ibsen darabját másodszor is. De akkor már elejétől végig, hogy lássam, miként születik, miként küzd és miként jut diadalra az igazság a szinpadon. Mert az életben igazságot születni és diadalra jutni sohasem láttam még. Az élet igazsága olyan, mint a bolygó zsidó. Van, volt és lesz; de hogy mikor lett s mikor tér nyugalomra, azt nem tudja róla senki. Az élet igazsága van, hogy keressük; volt, hogy bizunk benne és lesz, hogy biztasson a remény bennünket, hogy majd csak ráakadunk. De születni ott, hol szükség lett volna rá; diadalmaskodni akkor, mikor jó ügy bukott el, még sehol senki sem látta.

Nos hát az igazságot a szinpadon — és ezt minden felindulás nélkül írom le — kinevették akkor, mikor született. Mikor Oszvald a betegség érzetével testében, tudatával lelkében hazajön és végigéli a betegség tüneteit, a hogy mint egy holdkóros jár-ke, vagy mint egy derékfájásban szenvedő nyújtózkodik, vagy hebeg, mint a kinek nehéz a nyelve és nem találja meg a szavakat, mint a ki gyenge felfogásu: nevetett a publikum egy része, a karzat. És különösen nevetett akkor, mikor Oszvald Reginával foglalkozott, mikor a régi buja vágy és az új betegségben való segítsége tárgyát és eszközét csak ő benne kereste.

melyek elhagyása után remek virágcsokrot nyújtott át neki a hálás rendezőség.

Majd *Késmárky* István dr. jogtanár felolvasása következett „Az isten ítéletek” címmel, mely érdekfeszítő felolvasást is lelkes tapsal jutalmazta a közönség.

A műsor negyedik számát *Hadrik* Anna a pécsi „Nemzeti Színház” tagjának szaválata töltötte be. *Hadrik* Anna — kit a rendezőség szintén pompás virágcsokorral lepelt meg — *Kozma* Andor „Békáját” szaválta el nagy tetszést keltve.

Mezey Andor éneke volt a remekül összeállított műsor következő száma; *Mezey* Andor működéséről nem is kell külön beszámolnunk, hiszen az ő ének-routinját, érces baritonját már ismeri a publikum.

Sey Oszkár joghallgató fejezte be a műsort *Gárdonyi* Géza *Házassági ajánlat* című monológjával, nagy derűtséget és zajos tetszést keltve.

Az egyes énekszámokat a tőle megszokott precizitás és képzett zenetudással zongorán *Simándy* József, a pécsi Nemzeti Színház karnagya kísérte.

A műsort követő rövid pihenő után *Farkas* Sándor zenekarának hangjai mellett táncra perdült az ifjuság s járta a ropogós csárdást kivilágos kivraddig.

Az estélyen jelenvolt hölgyek névsorát — amennyiben ennek összeállítása a résztvevők nagy számára való tekintettel lehetséges volt — az alábbiakban adjuk:

Asszonyok: Bergmanné, Borsi Györgyné, Breining Péterné, Folzné, dr. Friedl Károlyné, Gritzmán Gusztávné, Hoffmann Lajosné, Kaltnecker Györgyné, Kiss Józsefné, Kohárics Jánosné, Koszter Károlyné, Klimó Mihályné, Kutassy Tódorné, Özv. dr. Kasza Józsefné, dr. Koppcsányiné, dr. Mende Lajosné, dr. Müller Jánosné, dr. Mihályffy Ernőné, Murányi Józsefné, Mezei Andorné, Mestrits Imréné, Pacher Oszkárné, Razgáné, Scholz Gyuláné, Schlesingerné, Sey Ernőné, Szántó Jánosné, Simon Jánosné, Vörös Mihályné, özv. Wursterne.

Leányok: Bergmann Erzsi, Borsy Luci, Borsy Aranka, Breining Olga, Bedő Panni, Folz Elvira, Gritzmán Augusztia, Hoffmann Marián, Hikker Irén, *Hadrik* nővérek, Kutassy Luci, Klimó Emma, Klimó Alojzia, Koszter nővérek, Kusinszky Blanka, Kaltwasser Marián, Kaltnecker Ilona, Lechner Paula, Mende Ella, Mestrits Gizella és Mariska, Nagy Vilma, Pacher Angella, Razga Ilona, Sey Vilma,

Hanem azt se átalom leírni, hogy mért nevettek. Mert ismerős volt ez a fonák helyzet előttük. Óh, a karzat igazságos kritikus; igazságosabb, mint a finomabb, tehát érzelmeit eltitkolni jobban is tudó más publikum. A karzaton fel-felhangzó viháncolás ugyanis — fogadni merek — egy-egy szobalánytól, vagy cselédétől eredt, ki maga is volt már olyan helyzetben, mint Regina; kik szintén ismernek ifiurakat, a kik nem kevésbé érdeklődnek irántuk, mint Regina iránt *Oszwald*.

És ez így van. Ez tagadhatatlan. Ez az igazság. Csakhogy azzal a különbséggel, hogy a szinpadon igazság előttünk születik, míg az életben már megvan. S mégis az életben el kell titkolni s csak a szinpadon láthatjuk, hogy mily romboló az ereje, milyen ádáz a küzdelme és milyen borzasztó diadalt arat.

És ezt a küzdelmet már nem nevette senki; ettől a diadaltól megborzongott mindenki. Mert véghetetlenül keserves ez a küzdelem, véghetetlenül nyomasztó ez a diadal.

És még azt se mondhatjuk rá, hogy nem igazságos az igazságnak ez a küzdelme, ez a diadala.

Hiszen az igazságot megsértette *Alving* kamarás, mikor feslett életet élt s a világ előtt mégis tiszteletet erőszakolt ki magának. Megsértette *Alving* asszony, a ki az urát egy évi házasság után otthagya és bizonyára vissza se tért volna hozzá, ha *Mandersz* lel-

Schlesinger Zseni, *Szánthó* Ilona, *Tibor* Lóri és *Pancika*, *Vörös* Ilona, *Wurster* Margit.

(A katolikus kör társasvacsorája.)

Igen szép és jó szokást honosított meg a „Pécsi kath. kör” azzal, hogy időnkint összehozza tagjait társas vacsorára, miáltal a tagok közti érintkezést elősegíti és így a társadalmi életet fejleszti, fokozza.

Eddig azonban kizárólag csak férfiak gyűltek egybe ezen estélyeken, mert csak ezek részére rendezettek a vacsorák s miután igen sikerültek, a férjemuramék bizony jó sokáig elmaradtak, a miért a feleségek duzzogtak s nem is ok nélkül.

A szombaton rendezett vacsora volt az első, hol a tagok családjaikat is magukkal vitték s az estély fényes sikere elég ok, hogy az ezentul megtartandó társasvacsorák ugyanilyenképpen legyenek rendezve.

A jó ételek, pompás borok, *Rác* Gusztai kitűnő játéka csakhamar jókedvre hangolta a társaságot és fokozott jókedvben együtt tartotta azt az éj késő órájáig s bizony szót már a hajnali kakasszó, mikor eloltották a kör nagytermének csillárait.

(A tiszték estélye.)

A pécsi 52-ik gyalogezred tisztikara igen kedélyes és családias jellegű estélyt rendezett a tisztai étkezdében a fiatalabb tiszték számára.

Az volt ennek az estélynek a célja, hogy a bajtársak, kiket részben szolgálatuk, részben társadalmi kötelezettségeik távol tartanak attól, hogy egymással, menten minden katonai fegyelem és társadalmi kényszertől, kibeszélhessék magukat s így minden külön meghívó, vagy ceremónia nélkül összejöjjenek a maguk otthonában, az étkezdében. A szombati est, melyen rövid időre a törzstisztek és néhány tiszt nejeikkel is résztvettek, kedélyesség dolgában mi kívánnivalót sem hagyott hátra s a házias jellegű estély a legjobb kedvben tartott az ezred zenekarának hangjai mellett a késő esti órákig. Hir szerint a tiszt urak ezeket a családias jellegű összejöveteleket gyakran meg fogják ismételni.

H i r o k.

Pécs, 1899. október 21.

Hétfői levél.

Kedves szerkesztő úr! Már ez sok. Egyszerre így belecsöppenni a multságok tömegébe; így úszni az árral, mint én usztam! Egy

kész elfogadja a szerelmét. Megsértette *Engstrand* asztalos ki, a bukott *Johannát* elvette és igyekezett elpalástolni lánykori bűnét. Megsértette *Regina*, a ki nem ismerte el apjának az asztalost és olyan természetesnek vette, hogy mert szép és fiatal, hát ihatik ő nemcsak az ifiurral és a nagyságos asszonynyal pezsgőt, de uri társasággal is. És végül megsértette *Oszwald*, ki addig élte világát, míg beteg nem lett és csak akkor gondolt, a szülői otthonra. Sőt megsértette *Mandersz* lelkész is, mert visszakényszerítette urához azt az asszonyt, ki ura mellett nem élt mást, csak mártíromságot.

S a megsértett igazság azután elkezd elégtételért, diadalért küzdeni.

És ez a küzdelem a maga borzadalmasságában olyan tanulságos, olyan szívbe, lélekbe és gondolatba vágó, hogy az lenne csak az igazi kulturállam, annak lenne népe erkölcsös és egészséges, a hol a színházaknak kötelességük volna ilyen darabokat adni elő legalább hetenkint egyszer.

A színházat igaz, hogy manapság legfőképpen a szórakozás helyeül tekintik. A színházba mulatni megyünk és nem sirni, meg borzongani.

Am jó. Hiszen *Alving* kamarás is mulatott; *Alvingné* asszony se idegenkedett a szórakozástól, a minthogy *Reginának*, *Engstrandnak*, sőt *Mandersz* lelkésznek is meg-

estén jogászmulatság, vacsora a *Katolikus Körben*, tisztai estély a tisztai kaszinóban: ez sok egyszerre! És még a soknál is több az, hogy én csak a jogász-estélyre mehettem el. Igaz, hogy ott pompásan mulattam, de bizony szerettem volna még emellet is — vacsorázni a *Katolikus Körben* és bókokat hallgatni a tisztai kaszinóban. Kiváncsian is vártam tegnap reggel a „*Jeruzsálemi Napló*”-t, de hát abban csak három és ötödfél sorokban volt „méltatva” ez a két estély. Nem tudná megmondani, kedves szerkesztő úr, hogy a „*Jeruzsálemi Napló*” miért irt ily nyulfarknyi rövidséggel főképp a katolikus kör estélyéről?!

Jeruzsálem eszembe juttatja *Transzvált*. Hogy mért? Hiszen nekünk lányoknak is lehet olyan észjárásunk, mint a férfiaknak. A férfiak, ha *Madridban*, *Rómában* vagy *Stockholmban* járnak, haza jövén még a mi kis színházunkban is spanyol, olasz meg éjszaktengeri mértéket alkalmazzanak, csak hogy eldicsekedhessenek vele, hogy ők már mi mindenfelé utaztak mameluk szolgálataikért nyert — vasuti potyajegygyel. Nos hát a mi mecsek-alji szép városunk, meg a *Jeruzsálemi Napló* és *Transzvált* hogy ne lehetnének együtt eszmétársulásban, hiszen a *Jeruzsálemi Napló*tól naponkint várom, hogy mikor írja ki, hogy elvesztette a becsülését a boérokra támadó angol nemzet, mint kiírta ezt *Dreyfus* miatt a franciákról? *Transzvált*ról meg naponkint olvasok. Sok-sok füllentést, de verset még csak egyet; ime ezt:

Mélyen tisztelt szerkesztő úr
Transvaal merre van?
Keresem már napok óta,
Ámde hasztalan.
Azt a földet, hol az angol
Akar lenni ur
S szörnyen mérges, fegyvert ragad
Ezért rá a búr.

Mért keresem? Megmondom azt,
Hallom messze van;
Oly messze, hogy ott tán lányok
Sincsenek sokan,
Itt minálunk tiz leány jut
Minden férfir,
Tán Transvaalban a leányfaj
Nem oly szapora?

Tán Transvaalban akadna még
Vagy hat nőtlen ur, —
Ugy is látom nagyon bátor
S sokat mer a búr.
Hátha olyan derék s bátor
Hat búr is akad,
Ki elvinné lenn Transvaalban
Hat leányomat?

volt a maga szórakozása. *Oszwald* pedig az életörömöt élvezte; az életörömet festette és az életöröme volt minden gondolata. Hanem hát bele is pusztult és az egész dráma nem más, mint eme multság, szórakozás és életöröm drámája.

Szabad akaratunk lévén, tehetünk azt, a mit akarunk. De ez a szabad akarat a könnyelműség hatalma alatt állván, tulajdonképp nem is akaratunk szabad, csak elhatározásunk az. Választhatunk mindenkor két dolog közül és ha a könnyelműség, ha a vér, ha a helyzet tanácsolja nagyobb erővel az egyiket, hát azt választjuk.

A nélkül, hogy számot vetnénk a következményekkel; anélkül, hogy valaki figyelmeztetne bennünket ezekre a következményekre. A mik mikor előállnak, többé jóvá nem tehető semmi, mert a multat meg nem törtétté, a tettet el nem követetté tenni nem lehet. És vagy elpusztulunk segítség nélkül; vagy orvost keresünk és elveszünk annak a segítségével. Ez különben egyre megy. Sőt gazdaságosabb, hogy ha már el kell pusztulnunk, csak a magunk szakállára pusztuljunk el.

És ez a figyelmeztető, ez az óvó eszköz az igazság a szinpadon. Ha az életnek nemcsak multságos eseteit, nemcsak szórakozást nyújtó körülményeit, nemcsak az életörömet, hanem az élet szenvedéseit, bajait, titkos drámáit is láthatjuk a szinpadon: akkor számot

Hálaképen kedves nőm is
Levinném oda
S fogadom rá, hogy javukra
Dólne a csata.
Ha meglátnák s nyelvését
Kissé hallanák,
Ész nélkül futnának el az
Angol katonák.

Ennek a kesergő családapának a versén kívül küldök még mást is. Ezt az indítványt:

Sikerült megtudnom, hogy a búrok a háboru sebesültjei javára a legközelebbi napokban műkedvelői előadással egybekötött hangversenyt rendeznek a következő műsorral:

1. *bura, bura*, búbanatra születtem (Népdal). Előadják a transzváli összes katonabandák a főtamburmajor vezetése alatt.

2. A hódító *Robur*. (Regény.) Irta és felolvassa: Jules Verne.

3. A *tambura*-banda fellépte.

4. *Transzváljunk* el. (Vigjáték.) Irta Sardou. A főszerepeket Viktória kisasszony és Krüger ur játsszák.

5. *Transzválcer*, táncolja a transzváli ifjuság.

Végül megírok egy regényt a boldogtalan szerelemről. Azaz hogy ezt a regényt írta: az *Élet*. Megjelent: a *Sors* kiadásában. Színhely: Két város, az egyik Pécs. Idő: virágfakasztó májustól lombhullató októberig.

Első fejezet.

— Szeretsz? — Szeretlek! — De a szüleid nem fogják megengedni, hogy nőül vegyél. . . . — Hát van az az erő, a mely megakadályozhatna abban, hogy enyémmé tegyelek? — Édes! . . .

Csók. Sok csók.

Második fejezet.

— Nem fogom megengedni, hogy színesnőt végy el feleségül! — Papa, vagy őt veszem el, vagy egy kilencmiliméteres revolvergolyóval esküdök össze!

Papa — hát mit csináljon? — beleegyeznek.

Harmadik fejezet.

A korszán sétál az ifju pár. Menyasszony. Vőlegény. Karöltve. Suttognak. Nevetnek. Miről suttognak?

Valószínűleg nem a délafrikai háboru közvetett okairól. . . .

Negyedik fejezet.

A nő csalfa. Hogy eddig ezt nem tudták! Mikor más városba készül, hirtelen szakít a vőlegényével. Ok nélkül. Azt mondja, hogy nem akar az övé lenni.

— Anderes Stüdchen . . . variálja valaki a német közmondást.

vetünk az étellel, a színpadon látottakat mérlegeljük napi körülményeinkben és vigyázunk az igazságra, hogy meg ne sértsük, nehogy nyomorultul pusztuljunk el általa, mint elpusztult Alving Oszwald, vagy mint elpusztultak mások.

És nem elég ehhez sem a történeti, sem a morális, de még a vallásos szindarabok előadása sem. Shakespeare drámái például az emberi szenvedélyek fékevesztettségének rombolását, a morális drámák az emberi érzelmek megtévedésének következményeit, a vallásos szindarabok a vallás áldásait festik. Az igazság azonban a színpadon magát az embert állítja élénk; nemcsak szenvedélyeivel, érzelmeivel, jó és gonosz cselekedeteivel, hitével és hitetlenségével együtt, de azzal az állapottal is, a melybe ezek folytán jut és a mi a krízist megoldja, a katasztrófát okozza és a megsértett igazságot diadalra jutni segíti.

Ezt pedig manapság csakis a modern drámákban látjuk. Melyek azonban csak azért modernnek, mert az igazság jövődó diadalának előharcosai. Különbözik pedig őseredeti torrásuk ott van hateraz év óta az emberben; abban az emberben, a ki él, cselekszik, gondolkodik és érez, de a ki az igazságot soha meg nem találja, ha csak önmagában nem keresi.

Honthy István.

Ötödik fejezet.

Cselekményünk színhelye most a másik város. Az, a melyikbe a kis csalfa jött, hogy újabb szíveket preparáljon a gyógyintézetek számára. De itt nemsokára megjelenik a cserbenhagyott vőlegény. Azt mondják, utána jött, a csalfának. Találkoznak. Társaságban. Halál-sápadtak. Kinos jelenet. . . .

Az élelmes riporterek a ceruzájukat hegyezik.

Hatodik fejezet.

Ha az olvasóknak kis gimnasztikai ügyességük van, sziveskedjenek velünk néhány napot átugrani. A másik városnak, a melybe cselekményünket áthelyeztük, egy ujságában, egy eljegyzés jelenik meg. Az eljegyzés rövid, de meglepő. A vőlegény: az előbbi fejezetek boldogtalan cserbenhagyottja. A menyasszony: igen csinos és nem is rossz párti. . . .

A miből könnyen következtethető, hogy hősünk nem a csalfa után jött a városba.

Problemák.

I. A két regényhős — a hős és a hősnő között — melyik az igazi hűtlen?

II. A tizenkilencedik század utolsó évében így néz ki a boldogtalan szerelem?

Erre kíváncsi a maguk sokat tréceseő barátjók:

Britt Annika.

Napirend 1899. október 24-én.

Naptár: kedd, okt. 24. — Róm. kath.: Rafael. — Prot.: Rafael. — Görög-kel.: (okt. 12.) Próbusz. — Zsidó: Marcheswan 20. — Nap kél 6 óra 34 perckor; nyugszik 4 óra 56 perckor. — Hold kél 9 óra 32 perckor este; nyugszik délben.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változás nem várható.

Színház: »Tiszt urak a zárdában«; operett.

— **(Királyi elismerés a megyéspüspöknek.)** A király folyó évi szeptember hó 25-én Bécsben kelt legfelső elhatározásával megengedte, hogy *Hetyey* Sámuel pécsi püspöknek, amaz áldozatkészségeért, melylyel a pécsi püspöki joglyceum és római katolikus tanítóképző intézet alaptőkéinek gyarapítására sajátjából együttesen 100.000 forintot ajánlott fel, különös elismerése tudtul adassék.

— **(Személyi hír.)** Bárány Fejérváry Imre főispán ma reggel Birjánba utazott.

— **(Temetés.)** Szombaton délután 4 órakor temették el óriási részvét mellett Szigetvárott *Bárvárh* Antalt, a »Szigetvári Segélyező-egylet« pénztárnokát és a 48-as elvek rendithetlen bajnokát. Temetésén Szigetvár intelligenciáján kívül képviselve voltak a környékbeli falvak református lelkészei és földmivelő polgárai. A Fornszek-család Boldogasszony-fáról is képviseltette magát. A sirnál *Barla Szabó* János, a függetlenségi párt elnöke és *Javori* Nándor viszlói református lelkész tartottak megható szívhez szóló beszédet, az elhunyt barát és hű rendithetetlen párttag felett.

— **(A pécsi tornaegyesület házi versenye.)** A pécsi tornaegyesület tegnap délután 3 órakor versenyt tartott a tornacsarnokban. A verseny igen szépen sikerült, csupán az a kár, hogy közönségünk a pécsi tornaegyesülettel szemben indokolatlan részvétlenséget tanusít, dacára annak, hogy ez az egyesület az, mely minden jótékony célu egylet javára nem egyszer közreműködött, s az egyesület célja maga is olyan, hogy a méltánylást és pártolást kétségtelenül megérdemli. A tegnapi versenyen mint versenybírók közreműködtek Hemmerich Károly, Kohn Ármin, Weber Károly, Schmitzler Jenő, Pick Béla, Steiner Antal, Schwarz Samu és Staub Imre. Verseny titkár Kohn Benő József volt. A *távolugrásban* első díjat (ezüst érem) Kohn Ármin, második díjat (diszített bronzérem) Schlésinger Imre, harmadik díjat (bronzérem) Schlésinger Andor nyerte meg. Az *összetett főversenyben* első di-

jat (nagy ezüst érem) Schlésinger Imre, második díjat (kis ezüst érem) Staub Imre, harmadik díjat (bronzérem) Löwinger Hermann nyerte. A *növendékek magasugró versenyén* az első díjat (diszoklevél) Schönbach Károly, a másodikikat (oklevél) Szabó Vilmos nyerte. A sulyemelésnél a versenydíjak következőleg osztottak meg: I. (ezüst érem) Véber Károly, II. (diszített bronzérem) Kohn Ármin, III. (bronzérem) Goldberger Kálmán. *Függeszkedés* versenyében az első díjul kitűzött ezüst érmet Kohn Ármin, a második díjul kitűzött diszes bronzéremet Schlésinger Imre, a harmadik díjul kitűzött bronzéremet Weisz Pál nyerte el. *Bak távolugrás.* Ebben a versenyben az első díjat Kohn Ármin, a másodikikat Schlésinger Imre, a harmadikat Rothmüller nyerte. A *gyűrűhinta versenyen* Kohn Ármin az első, Staub Imre a második és Schlésinger Imre a harmadik díjat nyerték. A verseny után a Pannoniában társasvacsorát rendeztek a versenyzők, kik Hemmerich Károly tornamesternek halájuk jeléül egy gyönyörű kiállítású diszoklevelet adtak át, majd a versenydíjak kiosztása következett, mi után a kedélyes társasvacsora legjobb hangulatban tartott a késő éjjeli órákig.

— **(A fegyelmi választmány ülése.)** A város fegyelmi választmánya folyó hó 25-én (szerdán) délután 3 órakor a polgármester helyiségében ülést tart. A választmány a Kerbolt és Mocsáry-féle fegyelmi ügyeket fogja vizsgálat alá venni, valamint a Surányi és Fertői-féle ügyekben is ez ülésen határoznak.

— **(Talált gyermekhulla.)** Rémes leltre bukkantak tegnap délután a játszó gyerekek a rókusi vadviz árokban. Egy hathónapos csecsemő fiugyermek hulláját találták az árokban játékközben s a rémes leletről azonnal jelentést tettek a rendőrségnek. A talált hullát, mely csak egykét napja lehetett az árokban, a budaikülvárosi temető halottskamrájába vitette a rendőrség, a hol majd fel fogják boncolni. A gyilkos anyát, a ki bizonyára valami bukkott nő lehet, keresik.

— **(Megint itt van.)** Igen. Ő megint itt van. Éppen egy éve most, hogy itt volt. Akkor először, hanem okozott is nagy ijedelmet, mintha csak ő lett volna végítélet harsónása. Páni lélelem szállt némely emberek lelkébe, úgy, hogy azok a pincékbe bujtak és ott a boroshordók között kerestek menedéket. De az Ő keze oda is lehatott. És nemcsak a bűnösök, nemcsak az ártatlan pincék és a szüztiszta borok keserülték meg az Ő keze szigorúságát, de megkeserülte az egész pécsi borpiac, sőt Magyarország összes bortermelő népe is. Lett azután az Ő működésének — melyet különösen a pécsi hatóság akart titokban tartani — az eredménye tömérdek pénz-bírság, Amerikába szökés, csőd és cégváltozás és született belőle egy tipikus tulajdonnév, a hogy az anyalt hívják németül. Sőt Budapesten egy főfőrendőr is bajba keveredett miatta s csak éppen a napokban birt kiuszni a csávából. És ő megint itt van. Mit akar? Kit akar megint »ártatlanul« bűnhődtetni? Hát még mindig baj van a borokban és a borospincékben. Ezek után ime megírjuk:

— **(Személyi hír.)** *Kreccsányi* Kálmán, budapesti nyolcadik kerületi kapitány ma reggel Pécsre érkezett.

— **(A »Szigetvári Keresztény Nőegylet«)** szombaton az »Olvasó Egylet« helyiségeiben tartotta táncal egybekötött teaestélyét. Igen látogatott, kedélyes multság volt, melyhez még hozzájárult és fűszerezett szünóra alatt a teakiszolgálás közbeni vig hangulat. Sürögtek forogtak a fiatal leánykák mindenki körül és igyekeztek a teát különböző módon edesíteni, izletesíteni. A négyeseket 40 pár táncolta és csak reggelfelé volt vége a táncnak, vig mulatozásnak.

— **(Reformátusok közgyűlése.)** A dunamelléki református egyház közgyűlése szombaton kezdődött ma folytatódott Budapesten. A *Szilágyi* Dezső és *Szász* Károly

elnöklete alatt tartott közgyűlésen megjelentek: *Cseh Ervin*, alsóbaranya-baácsi egyházmegyei főgondnok; a felsőbaranyai egyházmegyéből *Dányi Gábor* esperes, *Fejes Sándor* luzsoki lelkész, *Ádám András* gondnok és *Pakuszi Gyula*; a külsősomogyi egyházmegyéből *Bocsor Lajos* esperes, *Fabián Mihály* felsőireghi lelkész és dr. *Kiss Ernő*; a tolnai egyházmegyéből *Dömök Péter* esperes, *Tantó János* kajdaci lelkész, *Szilassy Aladár* gondnok és *Kovács S. Endre*. A közgyűlés tanácsbíróvá megválasztotta dr. *Nagy Dezsőt*. *Szász Károly* elnöki jelentésében megemlékezett a közgyűlés elhunyt tagjairól, így: *Máthé József* mohácsi lelkészről, ifjú *Kármán Lajos* keői lelkészről, *Kiss János* külsősomogyi tanácsbíróról és *Füstös Mihály* kákicsi tanítóról. A jelentés kiemeli, hogy utólagosan pótolni kell a kongrua ügyében tett felterjesztést, mert a felső-baranyai, az egyházi adó által nagyon megterhelt hívek adóját az elmúlt évben leszállították, de erről még részletes kimutatás nem érkezett a konventi végrehajtó bizottsághoz s így a jelentő ivatek a konvent annak idejében nem rektifikálhatta. A konventnek azonban tudomása volt a baranyai nagymérvű megadóztatásról és az egyházi adónak halaszthatatlan leszállításáról s éppen ezért arra kérte a minisztert, hogy engedje meg ennek a rektifikációnak utólagos felterjesztését és majdan annak megfelelőleg állapítsa meg a kongrua összegét. Sajnálattal emelte ki a jelentés végül, hogy némely egyházmegyékben, különösen pedig a felső baranyaiban, igen nagy a más egyházakba áttértek és a felekezetenküliekké lettek száma. Ennek oka egyfelől a súlyos egyházi teher, másfelől azonban az is, hogy némely lelkészek, gyülekezeteikkel szemben, nem elég szeretettel, néhol éppen szeretetlenül, sőt bántólag és igazságtalanul járnak el. Ma a közgyűlést folytatták, melyet megelőzőleg *Kálmán Gyula*, somogy-ujvári lelkész mondott ünnepies prédikációt.

— **(Halálozás.)** *Mihálovits Imre*, életének 47-ik évében, vasárnap reggel, meghalt. Temetése ma délután 4 órakor volt, a siklósi utca 9. számú házból a budaikülvárosi kőszirkertbe. Lelkiudveért az engesztelő misét kolnap (kedden) délelőtt 9 órakor tartják a belvárosi templomban. — *Gazdag István* pécsi lakos ma d. e. 9 órakor meghalt életének 53-ik évében. Temetése f. hó 25-én délután 3 órakor lesz az Ágoston-téri 1. számú gyászházból a budai külvárosi temetőbe. A gyászmise f. hó 26-án reggel fél 8 órakor fog az Ágoston-téri templomban megtartatni.

— **(A legöregebb házaspár.)** *Stansley Péter* és *Stansley Zsuzsanna*, Ohio-államban, Sanduskiban, házasságuk nyolcvanadik évfordulóját ünnepelték. Származásukra négyek és kora gyermekesüktől fogva ugyanott laknak. 1818-ban keltek egybe és tizenkét gyermekük közül a négy legifjabb van életben. Péter bácsi százkét, a felesége pedig 94 éves. A vén pár viruló egészségnek örvend, eszük-ágában sincs a halál és remélik, hogy még látnak szép napokat és éveket.

— **(Temetők ünnepe.)** Csendes készülődéssel várják az emberek november elsejét. Azt a napját az évnek, melyen kegyeletes, érző szívek ünnepet ülnek a temetőben. Pár nap óta megeléknültek a temetők. Szótalan, bánatos emberek járnak a besüppedt sírok között. Akinek halottja van, odajár most. Összejárja a halottak birodalmát és dolgok kezekkel lát hozzá a munkához. Feltölteti friss homokkal a besüppedt sirt és kitépi a virágok között vadon nőtt dudvát és gázt. Más síroknál kertészek dolgoznak. Ásóval, kapával formálják, rendezik a hantokat és téli zöldet, őszi rózsát ültetnek a porhanyós földbe. Egyik-másik sír már teljesen rendben van. Le van tépve, ki van róla irtva a gaz és diszes virágokkal van tele rakva. A legtöbb sír azonban még ma is rendezetlen. Némelyik halottra van, aki gondoljon. A legtöbb azonban nem törődik, nem gondol senki

sem. Elhagyatottan áll évek óta, nincs, aki rendezze, nincs, aki gondoljon vele. Eltemették s aztán elfeledték.

— **(Babák a sétatéren.)** Mosolygó arcú, édes kis babákkal van tele délutánonként a sétatér. Finom fonású, különféle színű nagy kosarakban tolják őket végig a homokosjárón. Olyik már járni is tud, a legtöbbje azonban még bele van pakolva a nádfonatu kosarak patyolatfehér vánkosai közé. Onnan néznek ki tágra nyitott szemekkel, kíváncsian az emberekre. Nem is látszik belőlük egyéb a sok fehérségtől, mint a két husos rózsaszínű kis kéz, a piros szájacskó és a két nagy bámuló szem. Édes, bájos kép ez. Látni lehet olykor-olykor egy-egy bájos fiatal asszonykát is, aki aggódva, szeretettel követi a babáját. Nem meri egyedül engedni, mivel attól fél, hogy baja történik a család féltett kincsének, a kisbabának. Itt-ott megjelenik egy-egy idősebb uri asszony is az utakon. Neki nincsen gyermeke és azzal könnyít bánatán, azzal üzi el a lelkére ült mély szomorúságot, hogy mulat a más gyermekének apró, pajkos bohóságain. Poétikus, bájos kép ez, érdemes lenne megfősteni.

— **(Dohányt loptak.)** *Burghammer Tamás*, *Burghammer Gusztáv* és *Nyéki János* mágocsi lakosok ellen *Schleier János* ugyanottani lakos azt a panaszfeljelentést tette, hogy éjszaka idején bemásztak a dohánypajtába és határozatlan mennyiségű dohányt loptak el, a melyet különböző orgazdáknak olcsó pénzért eladtak. A kir. ügyészség vádat emelt a tolvajok ellen.

— **(Rosszul lett a Színházban.)** A tegnapi esti előadás alatt *Rupert Katalin* szabolcsbányatelepi tizenkét éves leányka hirtelen éles sikolyal összerogyott. Az alélt leánykának az ügyeletes színházi orvos dr. *Jungmann Rezső* nyújtott segélyt, úgy hogy a fiatal leányka egy rövid negyed óra alatt el hagyhatta a színházat. A kis leány a nagy hőségétől ajult el.

— **(Tűz szigetvárott.)** Tegnap délelőtt 10 órakor Szigetvárott a tűzoltó lakatnyából tüzet jeleztek. *Salamon Gyula* gyógyszerész pincéjében támadt a tűz, melyet azonban a tűzoltók dacára a nagy nehézségeknek, egy óra lefolyása alatt lokalizáltak. Foszfor égett, mely óriási kábitó füstöt terjesztett és csaknem lehetlenné tette a pincében való munkálkodást. Robbanó anyag nem volt lenn és így szerencsére nagyobb veszély nem történt.

— **(Elfogott kuruzsló.)** Rendőrségünknek már nem egyszer volt baja *Hegyi Gyula* pécsi Miklós-utca 24. sz. alatti lakossal, ki abban leli kedvtelését, hogy jó pénzért minden bajt gyógyít s a tyukszemvágástól fel a császárvágásig minden operációt elvégez, szóval kuruzsol. Tegnap azon csípték rajta, hogy *Egédi József* töltői lakost gyógykezelt, ki már huzamosabb idő óta szenved tüdőgyulladásban. Hegyit a hatóság emberei természetesen lefűlelték és átadták a bíróságnak.

— **(Elkobzott fegyver.)** *Bálint József* pellérdi lakostól a napokban az ellenőrzést teljesítő hatóság emberei egy darab egycsövű hátultöltő fegyvert koboztak el, mely nem volt megadóztatás bevallva. Igaz, hogy a régi mordály, melynek legfeljebb az agya ér valamit, nem alkalmas holmi tilos vadászatra, de azért mégis bizonyos, hogy a büntetés nem fog elmaradni.

— **(Állat az emberben.)** Elvette *Frázer Fülöp* báttaszéki lakosnak esztét az ital, a ki a napokban betolakodott *Steiner József* házába és ott minden emberi érzésből kivételközve, meg akarta becseleníteni 13 éves leányát s midőn ez előle szerencsésen megmenekült, akkor meg két kis leányt vett üldözőbe, a kik csak úgy szabadulhattak meg, hogy futásnak eredtek s eközben *Frázer* hasra esett. A merénylőt, a ki tettét tagadja, a szegzárdi kir. ügyészségnek jelentette fel a csendőrség.

— **(Tolvaj csavargó.)** A napokban *Furkó pusztán* éjjeli szállást kért *Berkes József*

csavargó *Kvála Istvántól*, a ki megszánva az elfáradtnak látszó embert, házába fogadta és meg is vendégelte. A csavargó ezt a szivességet rútol hálálta meg; mert éjjel feltörté a gazda szekrényét és abból tíz frtot elvitt. A csendőrök a megkárosított jelentésére üldözőbe vették a tolvaj csavargót és sikerült is nekik őt elfogni.

— **(Csaló házasságközvetítő.)** Mint *Bonyhádról* írják, az ottani csendőrös erélyesen nyomoz egy szédelő házasságközvetítőt, a ki legutóbb *Szegzárdon* követelt el csalást. *Senk Jakab* kis-mecskői lakosnak és házasságközvetítőnek adta ki magát a furfangos csaló, midőn *Szegzárdon Fekete Mihályt* felkereste és neki azon ajánlatot tette, hogy 10.000 frtos leányt szerez házasulandó fiának feleségül. A szép párthi tetszett az apának, úgy a fiának is s ezt látva a csaló, bizalmaskodni kezdett és csakhamar azon ürügy alatt, hogy lovakat vett a városban és hiányzik neki 50 frtja kicsalt 50 frtot és ezzel eltávozott. A család azután felpakolt és elment Kis-Mecskére leányzóba. Nagy volt az ámulatuk, midőn ott semmit sem tudtak a házasságközvetítőről és a nagy hozomány menyasszonyról. Ekkor kitűnt, hogy furfangos csalónak ültek fel, a ki most markába nevet, hogy mily könnyen lehet a hiszékeny embereket becsapni.

— **(Mérgezés miseközben.)** Borzasztó jelenet játszódott le a napokban *Brazília Aracaju* nevű városában. A püspöki székesegyházban éppen *Olympio Vigo*, *Aracaju* püspöke misézett. Mikor az áldozásra szánt borból inni kezdett, egyszerre elkiáltotta magát: — Gaz gyilkosok! — azzal eldobta a kelyhet.

A hívők megrémültek és ijedségük még fokozódott, mikor a püspök támoynni kezdett és összeesett. Kitűnt, hogy a borba arzenikumot kevertek. A püspök megérezte a mérég ízét, de azért néhány csöpp mégis lecsuszott a torkán. Több napon át lebegett élet-halál között és csak nagynehezen tudták megmenteni életét. A merénylőknek még nem akadtak nyomára.

— **(Beverték a vonat ablakát.)** *Simontornya* állomás közelében már ismételtén kövekkel dobálják a vasuti kupék ablakait. Felhívjuk e körülményre az illetékes hatóság figyelmét, hogy az utazás biztonságát óvják meg a suhancok éretlenkedései ellen.

— **(Dühös hegypásztor.)** *Kern Henrik* várdombi hat éves kis fiúcska több pajtasával gyümölcsöt szedni ment a várdombi szőlőhegyre. *Staubert István* hegypásztor meglátta a kis fiukat, kik észrevették, futni kezdtek és *Staubert* fokosát dobta utánuk, de oly szerencsétlenül, hogy a kis *Kern Henrick* fején hat hét alatt gyógyuló sérülést okozott. Az ügyészség hivatali hatalommal való visszaélés és súlyos testi sértés büntette miatt vádat emelt ellene.

— **(Tizenhatosztendős álom.)** *Párisból* jelentik, hogy a *L'Aisnei* megyéből való *Boyenvall Margit* 16 év óta alszik egyhuzamban. Anyja idegbeteg, atyja alkoholista volt, ő maga nagymérvben hiszterikus. Tizenkilenc éves korában — 1883-ban — egy este heves hiszterikus roham után elaludt és mind máig nem ébredt fel. Valószínű, hogy életének hátralevő részét így fogja átaludni. Levest, tejet, huskivonatot és bort egy csövön át töltenek gyomrába, általában igen keveset, test-súlyából még sem veszít semmit. Ez onnan magyarázható, hogy a letargikus álom a legkisebbre redukálja, majdnem teljesen megszünteti az életszervek tevékenységét, a mit a kilehelt szénsav csekély mennyisége is bizonyít. Csakis így érthető, hogy a test képes azt a nehéz kórt oly hosszú időn át elviselni.

— **(A cár vonata.)** *II. Miklós* cár pazar fényvel kiállított vonatot készítettett a maga utazásai számára. Ezen a vonaton utazott a cárnéval *Kielből Darmstadtba*. A vonat tizenkét waggonból áll s a maga nemében páratlan vonat; mindenik waggon világos-

kékre van festve, dús aranyozással. A szalonkocsi orosz bőrrrel van kipárnázva s farészai diófából készültek. A mennyezetén külön e célra kigondolt készüléken pompás csillár függ. Van még a vonatban budoár-waggon, háló-kocsi, fürdő-kocsi, dohányzó-kocsi, étkező-kocsi, külön waggon a cselédek, a podgyászok számára s végül egy teljes kocsi, a melyben — rendőri iroda van berendezve.

— (Tüzek a vidéken.) Mint értesülünk, a napokban három pécsi járási községben is volt tűz, melyek azonban nem szerencsére nem okoztak nagyobb károkat. Így Kis-Budmérón *Schlitzer Mihály* szalmakazla gyuladt meg, Atán pedig *Horváth Mihály* szénaboglyája lett a tűz martaléka. Szilváson *János József* ottani lakos sertésölja gyuladt ki. Mindhárom tüzet sikerült még idejében lokalizálni, úgy, hogy a kár összevéve sem tesz ki nyolcvan forintnál többet. A leégett takarmány és ol nem voltak biztosítva. A tüzek keletkezési okának kiderítése iránt folyik a nyomozás.

— (Meleg vacsora.) A katonák meleg vacsorájáról van szó, mely immár huszonöt év óta jámbor óhajta a politikusok humánus részének. A hadügyminiszterek sem oly ridegkeblűek, hogy mindenba el nem ismerték volna a kívánság jogosságát, de mindig csak elméletben adták meg a legénységnek a meleg vacsorát. Mindig új ágyura, új fegyverre, új puskaporra s mi másra kellett a főmérdek pénz, meleg vacsorára tehát nem maradt fedezet. A mostani hadügyminiszter, *Krieghammer báró* az első, a ki e dologban tett is valamit; keresztülvitte ugyanis, hogy a legénység 1897. január 1-étől kezdve kétszer hetenkint kap meleg vacsorát. A folyó évre szóló költségvetésben pedig egy-egy krajcár van számba véve fejenként pótlékkul a legénységi vacsora megjavítására azon az öt napon, a melyen eddig nem kapott vacsorát. A katonai konyhaművészet dolga, hogy ebből az egy krajcárból valami ehető vagy szűrcsölhető melegséget főzzön. A jövő évi költségvetésben, a mely négy milliót szán a katonatisztek fizetésének emelésére, a hadügyminiszter hír szerint még jobban gondoskodik a katonák vacsorájáról, a mi bizony méltányos és szükséges gondoskodás. Végre is nem lehet kívánni, hogy mind a vakáns öt vacsorát az önfeláldozásra kész derék szakácsnék pótolják. Elvégre a nagyságak türelme is véges s a bús hadfinak sokszor fölkapik az álla.

— (Ötven évig tanító.) Kölesd tolnamegyei község derék öreg tanítója most jubilálta meg a rögzös tanítói pályán eltöltött áldásos működésének ötvenedik évfordulóját. Az ünnepet *Kálmán Dezső* ev. ref. tanító nyitotta meg lelkes beszédben méltatva az ősz tanító érdemeit. A tanítói kar nevében *Tantó Imre*, a tanítványok nevében pedig *Bence Erzsébet* üdvözölték az ünnepeltet és neki egy ezüst koszorút nyújtottak át. Este 70 terítékű közvacsora volt tiszteletére a nagyvendéglőben. *Buzás István* a jubiléus tanító most vonult a megérdemelt nyugalomba, mely alkalomból *Wlassics miniszter* a tanfelügyelőség útján köszönetet és elismerést mondott neki a tanügy terén szerzett érdemeiért.

— (Egy törvényszéki jegyző öngyilkossága.) Idegenbe ment meghalni *Koller Rudolf*, a szegzárdi kir. törvényszék jegyzője. Boroszlóbból jelentik, hogy *Ziegenhals* és *Hausdorf* állomások között öngyilkos szándékkal a vonat elé teküdt. A lokomotív darabokra szakgatta testét. Hogy öngyilkosságának mi az oka, nem tudják.

— (Póttartalékosok leszerelése.) Eltelt a huszonnyolnapos kikepeztetési idő és most ismét szabadságot kaptak a honvéd póttartalékosokat és elrendelték a leszerelést. A sok tartalékos felszedte magára a polgári gunyát és a katonaruhák visszakerültek újból a század pótraktárába. A leszerelt embereket azonnal haza is küldötték. Volt is öröm és vigság. Még élénkebb képet öltöttek az utcák, ame-

lyeket különben is népesített a hetivásáros sokadalom.

Művészet, irodalom.

○ Vasárnapi előadások. A tegnap délutáni előadásról szólva, minden bővebb magyarázat s a jelzőknek egybehordása nélkül csak annyit mondunk, hogy őszintén sajnáljuk, miszerint ezt az előadást nem élvezhette a közönség — este. Minden izében, általában úgy mint részleteiben kifogástalan volt a délutáni előadás s ritkán tapasztaltunk oly nagy lelkesedést a nézőtér minden zúgában, mint éppen az „Ördög mátkája” előadása alkalmával. *Jeszenszky Irén* Annáját kell első helyen említenünk, mert az ő alakítása valóban pompás volt s ismét fényes tanúságát adta annak, hogy *Tiszay Dezső* társulatának drámai személynete ellen nem lehet kifogás. Valóban sajnáljuk, hogy *Jeszenszky Irén*t csak igen ritkán s többnyire epizód szerepekben léptetik fel. Igen jól alakította *Sebestyén* az öreg Botárt s játéka oly meghatóan közvetlen volt, hogy méltán megérdemelte a felhangzott tapsot. Határozott dicséretet érdemel *Szekula Sárika* a címszerepben és a kis *Lévay* mint *Barica*. *Szekula Sárika*nak kedves dalait nem egyszer meg kellett ismételnie a közönségnek frenetikus tapsban megnyilatkozó közkívánatára. A vidám elemet *Németh, Nádasy* és *Nagy Vilma* képviselték s ha ezt az „N” triumvirátust együtt képzeljük el, mondanunk sem kell, hogy a közönség pompásan mulatott, hiszen ezek vetekednek egymással a komikum terén. *Mezey Andorja* is nagy tetszést keltett s sok tapsot aratott.

Este „Az én Lipótkám” került színre, *L'Arongenak* hat szakaszban megírt életképe, melyet — kár volt lefordítani. Nem olyan darab ez, mely állandó sikert biztosít s bár inkább érzélgős, mint drámai jelenetei keltenek is pillanatnyi hatást, sőt könnyet facsarnak a néző szemébe, még sem reuzálhat, mert a publikum, mely örökké újat és modernt akar, szinte naivnak tartja ezeket az életből merített jeleneteket; ma már nem hat a színpadi szilárd jellem, nem kelt hatást a szülői vagy nagyapai szeretet megható megnyilatkozása. Ha vigjáték: legyen frivol, ha dráma: kerüljön ki a lét posványának fenekéről, onnan, ahol *Zola* Emil szokott horgászni! Szerző az életből merítette témáját, amennyiben egy parvenüt mutat be, egy cipészből lett háziurat, kinek minden öröme az ő „Lipótkája”, az ifju, ki csak azért született, hogy apja vagyónát pazarolja, mely nemes hivatásának aztán annyira meg is felel, hogy apját néhány év alatt koldussá teszi s a volt háziur kénytelen visszatérni műhelyébe s öreg napjaira nehéz munkával keresni meg kenyerét. *Tiszay Dezső* játszta az apát s a zajos tapsokból neki oroszlanrész jutott. *Tiszay Dezső*, a vidám komikus jelenetek játszásában éppen olyan művész, mint a komoly, elérzékenyítő jelenetekben s méltán elmondhatjuk, hogy *Tiszay Dezső* a maga társulatának legjobb színésze. Igen jól játszotta meg *Nádasy* a címszerepet s — sértésnek ne vegye — nem is tételeztünk volna fel komolyabb szerepekben róla ennyi tudást és eleganciát, mint a melyet tegnap este kifejtett. *Lévay Sárika*t tegnap a naiva szerepkörében láttuk és ehhez az alakításához szívből gratulálunk. Nem csalódtunk, midőn nem csekély alakító művészetet véltünk felfedezni *Lévay Sárika*ban, ki temperamentumos játéka, behizelgő hangja és kedves lényével szinte reátermelt a naiva szerepkörére. Vajjon muszáj *Lévay Sárika*nak énekelni? *Hadrík Anna* igen jól alakította az egyszerű, puritán jellemű *Klárkát*, aki később atyját elhagyni, csak hogy egy derék, jóra való embernek nyujtsa kezét s akin nem fogott az apja oktondi urhatnámása. *Könyves Jenő* pompásan alakította *Erőst*, a cipészegédet, *Klári* férjét s közvetlen

játékával, természetes alakításával zajos tapsot aratott, sőt az ifjuság lámpák elé is hívta, de *Könyves* nem reagált erre — ő tudja miért. Megsugjuk azonban *Könyves* urnak, hogy az ifjuság kibívására nálunk szokás reflektálni is, mert az ő tetszésüknek spontán, lélekből fakadó megnyilatkozása jóval közvetlenebb, mint a körszék publikum jóakaratu tenyércsattogtatása, mely nem egyéb sok esetben, mint convencionalis vállveregetés! Meg kell még dicsérnünk *Sarlay* alakítását is, ki jól dolgozta ki a zongoraművész szerepét. *Jeszenszky Irén* a szobaleány szerepében jeleskedett. *Baróthi Irma* pedig igen kedvesen alakította *kisded* szerepét. A darab, dacára annak, hogy a mi rendezői tehetségéről híres direktorunk rendezte, 1/2, 11-ig tartott, minek azonban a darab ósdi és unalmas technikai beosztása az oka.

H—i E—r.

Folyó sz. 26. Idénybérlet 26. sz. Páros bérlet.

Nemzeti Színház.

Kedd, 1899. október 24-én.

Tiszt urak a szárdában.

Vig operette 3 felvonásban. Irták *Ferrier* és *Prével*. Zenéjét szerzette *Luis Varney*. Fordították *Évva Lajos* és *Fáy Béla*. (Rendező *Tiszay*.)

S Z E M E L Y E K :

<i>Pancarlé</i>	<i>Sarlay</i>	<i>Rigober</i>	<i>Boross</i>
<i>Luize</i>	<i>Lévay</i>	<i>Bridén</i>	<i>Németh</i>
<i>Mari</i>	<i>Szekula</i>	<i>Pisár</i>	<i>Pásztor</i>
<i>Gontrán</i>	<i>Kozma</i>	<i>Szimon</i>	<i>Tibor</i>
<i>Narcis</i>	<i>Mezey</i>	<i>Zsaklin</i>	<i>S. Melcer</i>

Szerda, okt. hó 25-én

Zsidónő.

Halevy operája.

Törvénykezés.

§ Az új bünvádi eljárás életbeléptetésével Pécs is főügyészséget kap. A királyi főügyészek fizetése 8—10.000 korona és 1400—1200 korona lakbérből fog állni. — Dunaföldvár új járásbírósi épületet és új fogházat fog nyerni. Sajnos, hogy ez újítások közé a pécsi ügyészség területén a sásdi és egyéb rozoga fogházépületek renoválása nincs felvéve.

§ Elítélt szivbajgyógyító. Nem kell tulságosan megijedni: nem arról a szivbajról van szó, amely ellen egy picinyke kackiás bajusz, egy második négyes, egy kedves karikagyűrű a legbiztosabb gyógyítószer; a szivbajnak illetően módon való gyógyítását nem tiltja nálunk semmiféle törvény és a bíróság ezért nem is szokta senki fia lányát megbüntetni A szervi szivbajról van szó, amelyet egyáltalán nem lehet gyógyítani. Komoly tudósok és orvosprofesszorok legalább ezt állítják. Mást hirdetett azonban *Kirchsteiger Ferenc* dunaszekcsői lakos, aki Stájerországból szakadt Baranyába. A hírlapokban azt a hirdetést közölte, hogy biztos eredménnyel gyógyítja a szervi szivbajt. Még Budapestről is akadt páciense egy nő személyében, aki leutazott Dunaszekcsőre és *Kirchsteigernél* szállást véve, sok reménnyel nézett a gyógykezelés elé. A gyógykezelés abban állott, hogy *Kirchsteiger* fenyőbogyókat tört össze s míg a beteg abból teát készített, — imádságot mondott fölötte. Az asszony 30 frtot fizetett a szállásért s a gyógykezelésért. A mohácsi kir. járásbírósi most felelősségre vonta a szabályszerű jogosítvány nélkül jutalom fejében orvosi teendőket végző „szivbajgyógyító”-t. A bíróság figyelembe vette az enyhítő körülményeket, a vádlottat a kbtkv 92. §-ába ütköző közegészség elleni kihágás miatt 10 frt pénzbüntetésre ítélte. A vádlott az ítéletben megnyugodott.

§ Párba. Még mult év november hó elején történt, hogy *Nagy Sándor*, a részvény-

nyomda igazgatója és Horváth Károly festő-művész, akkor pécsi, jelenleg müncheni lakos, az »Otthon« kávéházban összeszólalkoztak egymással, minek következtében Horváth Károly provokáltatta Nagy Sándort s a párbaj bandázssal november hó első napjaiban meg is történt a lovassági laktanyában s mindkét fél megsebesülésével végződött. A pécsi kir. törvényszék mára tűzte ki a párbajügyben a végtárgyalást, melyet azonban — miután Horváth Károly meg nem jelent — egy újabban kitűzendő határidőre kellett elhalasztani.

§ Tíz forint helyett százat. Czövek István kopácsi lakos száz forinttal tartozott Rosenstein József szontai lakosnak, ki a dár-dai kir. járásbiróságnál ez összeg erejéig pört indított Czövek ellen. Időközben azonban Czövek e tartozásából tíz forintot törlesztett s az erről szóló nyugtát száz forintra javította ki, állítván, hogy ő nem tartozik Rosensteinnak már semmivel, miután a kezei közt levő nyugta szerint kifizette tartozását. Rosenstein József azonban nem elégedett meg ennyivel, hanem magánokirat hamisítás miatt pört indított Czövek István ellen. Ez ügyben ma délután tartott a pécsi királyi törvényszék végtárgyalást, ítéletet azonban lapunk zártáig nem hozott.

§ Hamis bukás. A kereskedelmi világban az utóbbi időben lábra kapott kétes hitel-üzletek kötésének már ismét áldozata van. Schäfer Adolfnak hívják azt a pécsi kereskedőt, kit az juttatott a tönk szélére, hogy jó-hiszeműleg hitelezett s nem tudta adóssain a pénzt beszédni, míg ő rajta kérlelhetlen szigorral követelték hitelezői az adósságok megtérítését. Így történt aztán, hogy a hitelezők nem elégedtek meg azzal, miszerint csödbe kergették a szájalomra méltó embert, hanem ráadásul még a bünyenítő törvényszék elé is hurcolták a csalárdbukás büntetével vádoltan s özv. Borovitz Mihálynét — egyik rokonát — pedig a bűnrészességgel vádolták. A pécsi kir. törvényszék ma délelőt tartott ez ügyben végtárgyalást, melynek folyamán a vád nem nyert beigazolást, miért is a törvényszék a büntető törvénykönyv 416. §-a értelmében csupán vét-kes bukásnak minősítette azt, hogy vádlott üzleti könyveket nem vezetett s ezért egy havi fogházra ítélte, míg özv. Borovitz Mihálynéval szemben az ügyész a vádat elejtette.

§ Igazságügyi tisztviselők lakáspénze. Plósz Sándor igazságügyminiszter az 1893-ik évi IV. törvény cikk értelmében egy olyan intézkedést tett, a melyet kétségkívül örömmel fogadnak majd érdekelt körökben. Az igazság-ügyi tisztviselők lakáspénzét eddig havi részle-tekben utalványozták ki. Így azután felaprozó-
dott a lakáspénz s gyakran épp olyankor nem volt meg az egész, a mikor szükség lett volna rá. A miniszter most elrendelte, hogy a lakás-pénzt minden negyedévben egyszerre fizessék ki előre.

§ Adler Sándor bűnügye. Bizonyára élénk emlékezetében lesz meg olvasóinknak az Adler Sándor féle bűnügy, melyben a vád-
lott huszonnyolc rendbeli család és okiratha-
misítás büntetével vádoltan állott a pécsi kir. törvényszék előtt, mely annak idején Adler Sándort 5 évi fegyházra ítélte. A kir. ítélő tábla Adler Sándor büntetését felemelte 8 évre, a kir. kuria pedig az első bíróság ítéletét hagyta helyben. A harmadik bíróság ítéletét f. é. november 8-án fogják vádolt előt ki-hirdetni.

T a n ü g y.

—)(Egy iskola felülvizsgálata. A belvárosi leányiskolába, mely a polgári leány-iskola épületében van elhelyezve, a folyó tanév elejétől fogva a szigetikülvárosi iskola építé-
se folytán az ottani leányosztályok közül kettő áthelyeztetett. Ez áthelyezés folytán azon-
ban újabb beosztások és kisebb építkezések váltak szükségessé, melyeket folyó hó 25-én

(szerdán) délután 3 órakor fog az erre kikül-
dött bizottság felülvizsgálni.

)(Engedélyezett korpótlék. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter a siklósi ev. ref. és a nagykozári községi iskoláknak 50—50 forint korpótléket engedélyezett.

)(Uj tanfolyam Pécsen. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter megengedte Pécsen a női kereskedelmi tanfolyam létesítését. A tanfolyam létesítése iránt az ille-
tékes körök legközelebb megteszik a szükséges intézkedéseket.

Pécs szab. kir. város meteorologiai állomása jegyzetei

1899. október 23. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = mm. 72.0 (súlyedő).
Hőmérsék = 7.9 °C

» maximuma : 14.1 °C

» minimuma : 1.3 °C

Páranomás : 4.8 mm.

Relatív nedvesség : 60

Felhőzet : ☉ N. E. B.

Szélirány s erő : ○

Csapadék 24 órai :

Hőemelkedés, derült, száraz.

Dr. Czírer.

Közgazdaság.

□ Állami kedvezmény. A kereskede-
lemügyi m. kir. miniszter, a m. kir. pénzügy-
miniszter hozzájárulásával, az 1890. évi XIII.
t.-cikkben meghatározott állami kedvezménye-
ket a »Kaposvári gőzmalomtársaság Hirsch-
mann M.« cég Kaposvártól létesített műjég-
gyári ipartelepe részére 1899. évi július hó
7-től számítandó tíz évre engedélyezte.

□ Vámilleték a jövő hóra. A vám-
illetékek ezüstben történő fizetésénél vagy
biztosításnál a törvény értelmében szedendő
aranyárkelet-pótlék 1899. évi november hóra
husz % -ban állapított meg.

VASUTI MENETREND.

Érvényes október 1-től.

PÉCSRŐL INDUL :

	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.
Budapestre	8:22	11:41	3:06	11:33
B.-Szt.-Lőrincz	8:48	12:14	3:40	12:10
(B.-Szt.Lőrinczről				
B.-Sellyére v. v. 4:55, tv. sz. sz. 9:17, v. v. 3:46)				
Uj-Dombóvár érk.	9:57	1:34	5:01	1:57
Kaposvár felé ind.				
gy. v. 10:08, sz. v. 1:55, gy. v. 6:31, sz. v. 2:15)				
(Báttaszék felé sz. v. 3:10 tv. sz. sz. 2:30)				
Uj-Dombóvárról ind. 10:04	2:32	5:21	2:56	
Budapestre k. p. u. é.	1:25	8:00	8:35	8:20
		V. v.	Sz. v.	
Barcs-N.-Kanizsa-Bécs felé	8:28	6:32		
B.-Szt.-Lőrincz	9:06	7:11		
Barcs	10:51	9:00		
N.-Kanizsa	1:29	11:41		
Bécs	7:42	7:17		
	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Eszék felé	5:35	12:14	4:26	8:20
Üszögh	5:50	12:27	4:40	8:35
Villány érk.	6:39	1:13	5:27	9:23
Villány ind.	6:49	1:18	5:32	9:28
Eszék	8:08	2:27	6:47	10:46
(Mohács felé sz. v. 7:00 v. v. 10:35*) sz. v. 1:55 sz. v. 10:05.				
Mohács érk.	7:44	11:35	2:39	10:49

PÉCSRE ÉRKEZIK :

	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Gy. v.
Budapestről ind.	9:30	7:15	8:00	3:00
Uj-Dombóvárra érk.	2:45	10:03	1:30	6:21

	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Kaposvárról ind.	1:21	4:11	8:52	1:00	4:44
Uj-Dombóvárra érk.	2:26	4:46	9:52	2:06	5:14
Báttaszékről ind. tv. sz. sz. 9:52			Sz. v. 9:53		
Dombóvárra érkezik	1:40		12:55		

	tv. sz. sz.	Sz. v.	Sz. v.	Sz. v.	Gy. v.
Uj-Dombóvár ind.	5:30	3:10	10:15	2:17	6:36
B.-Szt.-Lőrincz	7:31	4:41	11:33	3:39	7:39
Pécsre érk.	8:21	5:17	12:04	4:11	8:01

	Sz. v.	Sz. v.
Bécsből indul	6:50	7:40
N.-Kanizsára érk.	1:35	3:42
Barcsra érk.	4:44	7:18
Pécsre	7:51	9:42
	V. v.	V. v. Tv. sz. sz.

TÁVIRATOK.

— A transzváli háboru. (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) White tábornok Elandslaagte bevételéről következő jelentést küldött Londonba :

A csata délután 3 és 1/2 órakor kez-
dődött. A boeroknak rendkívül erős pozi-
ciójuk volt. Sziklás dombokon ágyuk az
ellenségtől 4100 yardnyira levő hegyháton
helyezkedtek el. Az ellenség azonnal he-
ves, de nem jól irányított ágyuzást kez-
dett el. A granátok jól robbantak szét. A
tüzérségi harc után, mely a boer ágyuk
elnémulásával végződött, a gyalogság in-
tézett rohamot a Devonshire ezreddel az élén.

Heves harc után a gyalogság délután
6 és 1/2 órakor elfoglalta az ellenség had-
állását. Az ellenség mindvégig bátran és
kitartóan állotta meg helyét az ágyuknál.

Lovasságunk háromszor intézett roha-
mot jó sikerrel. Elfoglaltunk két ágyut és
az egész tábornok. A boerok vesztesége igen
nagy. Az angol halottak és sebesültek
száma körülbelül 160.

A »Daily Mail« levelezője Lady-
smithből ezt táviratozza az elandslaagtei
ütközetről :

Az ellenség vonala ellen intézett ro-
hamot az angolok nagy bravurral hajtot-
ták végre. A gyalogság kétszer nyomult
előre szuronyt szegezve. A boerok puska-
tüze egy pillanatra föltartóztatta az angol
csapatokat, de azután lelkes „hurrá!“ kiál-
tással újra az ellenségre vetették magukat
és áttörték sorait.

A boerok látták, hogy le vannak
győzve, meghátráltak, kitűzték a fehér zász-
lót és megadták magukat.

Néhány száz boer katonát, kik futás-
nak eredtek, üzőbe vettek és legázoltak a
lándzsás lovasok.

A boerok 400 embernél többet vesz-
tettek. Demeillon, Johannesburg parancs-
noka, szintén a foglyok között van.

Londonba Ladysmithből érkezett hivatalos
távirat mondja : Lovasságból, tüzérségből és
gyalogságból álló csapatok tegnap reggel 4 óra-
kor French tábornok vezénylete alatt elindultak
Meddindridjébe. White tábornok később utánuk
ment. Hir szerint néhány angol katona meg-
sebesült. Reggel az ellenség erejét 1000 em-
berre becsülték.

Párisban a »Petit Caporal« Lassier
képviselő felhívását közli, melyben felszólítja
a francia fiatalságot, hogy lépjen Transvál
szolgálatába.

— **Erzsébet főhercegnő nagykorúsítása.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Bécsből jelentik, hogy Erzsébet főhercegnőt, Rudolf trónörökös leányát jövő év március havában fogják nagykorúnak nyilvánítani.

— **Hangulatsinálás a kvótáemelés mellett.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Az „Esti Lap” jelentése szerint a király az osztrák miniszterelnöknek kijelentette, hogy a mennyiben a kvótázottságok megegyezni nem tudnának és a döntés őt illetné, **ő a magyar kvótát föl fogja emelni.**

A királynak ezt az elhatározását Széll Kálmán miniszterelnök már régebben ismeri.

Az uralkodónak az a meggyőződése, hogy azoknak az előnyöknek fejében, a melyekhez Magyarország az új kiegyezés által jutott, **Ausztriát föltétlenül rekompenciáció illeti meg** s ezért a kvótát föl fogja emelni.

— **Zajos népgyűlés Morvaországban.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A morvaországi Ostrauban tegnap délután népgyűlés volt a következő napirenddel: A cseh közjog és a jelenlegi politikai helyzet.

A gyűlést a kormány képviselője három óráig tartó zajos tárgyalás után föl-oszlatta. A résztvevők, körülbelül hatszázan, nagyjából szocialdemokrata és nacionalista munkások voltak, kik kölcsönös hamba kiáltások közt hagyták el a termet. A szocialdemokraták a munkás-házba vonultak, a nacionalista munkások szétszórtak.

A tervezett utcai tüntetések elmaradtak. A rendet nem zavarták meg.

— **Ünnepelt tanár.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A budapesti evangélikus gimnázium volt tanára és az akadémia tagja, **Lehr Albert** tiszteletére díszes ünnepély folyt le tegnap délelőtt a deák-téri gimnázium dísztermében. Az ünnepély a Himnusz elénk-lésével kezdődött. **Csiky Erzsike** a női tanítványok nevében mondott üdvözlő beszédet. Ezután **Kozma Andor** szavalta el gyönyörű alkalmi költeményét. Végül **Vámosy Mihály**, az országos nőképző egyesület igazgatója mondott üdvözlő beszédet és átnyújtott egy Toldiszobrot, a melylyel tanítványai lepték meg **Lehrt**, ki meghatva mondott köszönetet és ezzel az ünnepély véget ért.

— **Hollán Ernő állapota.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) **Hollán Ernő** altábornagyot egy héttel ezelőtt szédülések fogták el, a melyek azonban már elmaradtak és ez idő szerint állapota teljesen kielégítő.

— **Sikkasztó kereskedőség.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A hamburgi rendőrség körözvényben tudatta a főkapitánysággal, hogy **Schwarzberg Hugó** Kolos Henrik, 19 éves kereskedőség, 4400 márkát elsikkasztott és Hamburgból megszökött.

— **Öngyilkosság.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A rákosi temetőben tegnap reggel egy eszméletlenül fekvő férfira bukkantak. Az előhívott mentők megállapították, hogy a szerencsétlen ember golyót röpített agyába. A mikor nagy nehezen magához térítették megmondotta, hogy **Stern Mihály**-nak hívják és kalocsai születésű. Végzetes tettének okáról megtagadott minden felvilágosítást.

— **Az osztrák miniszterelnök Budapesten.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Budapesten ő felsége tegnap délelőtt 9 órakor kihallgatáson fogadta gróf Claryt. Gróf Clary délelőtt 10 és fél órakor felkereste

Szell Kálmánt a miniszterelnöki palotában, és innen a királyi palotába hajtatott. Gróf Clary osztrák miniszterelnök délután 2 óra 20 perckor Bécsbe utazott.

— **Schneider ezredes temetése.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Bécsben tegnap temették el **Schneider** ezredes volt párisi katonai attasét, végőhaja szerint katonai pompa nélkül. A beszentelésnél jelen volt **Beck** tábornagy, a hadügyminiszterium számos főhivatalnok és a bécsi helyőrség sok tisztje.

— **Gyanus megbetegedések.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Rio de Janeiroból írják, hogy tíz nap óta Santosban kilenc gyanus megbetegedés történt, melyek közül három halálos kimenetelű volt. A betegség természetét illetőleg megoszlanak a nézetek.

— **A király Bencur műtermében.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A király vasárnap délután két órakor látogatást tett **Bencur Gyula** műtermében és megtekintette a megboldogult királyné arcképét, melyet ő felsége **Ferency Ida** számára rendelt meg a művésznél. A király megmegtörtött szemlélte a képet és a mesterhez fordulva így szólt: „Kitűnően sikerült. Valóban a megszólalásig hű. Igen meg vagyok elégedve.” Majd megnézte a műteremben készülő képeket. **Schlauch** biboros

arcképét és azt a képet, a mely azt a jelenetet ábrázolja, a mikor a király 1896-ban az országgyűlés két küldöttségét fogadta. **Schlauch** biboros arcképére megjegyezte ő felsége, hogy találó. Mikor a művész megjegyezte, hogy ez csak még vázlat, így szólt ő felsége: „Pedig azt gondoltam, hogy a fej már egészen kész.” Majd újból visszatért a királyné arcképe elé és hosszasan nézte. A hódoló bemutatás vázlatára megjegyezte, hogy az egyes alakok már is felismerhetők. Innen elhajtattott ő felsége a Royal szállóba az agancskiállítás megtekintésére, ahol **Eszterházy Mihály** gróf és **Nádasdy Ferenc** szolgáltak felvilágosításokkal.

Budapesti börze.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. okt. 23.

A budapesti gabona-börze árai ma a következők:

Buza, májusra: 8.12; októberre: 8.52. — *Tengeri*: 5.16. — *Rozs*: 6.89. — *Zab*: 5.12.

Az értéktőzsdén az árák a következők: Osztrák hitelrészvény: 368.25. — Magyar hitelrészvény: 370.00 — Államvasut: 328.25.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV **PLEININGER FERENC**
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

10497. szám.

Tkv. 1899.

HIRDETMÉNY.

Hg.-Márok községnek telekkönyvi betétei az 1886. évi XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t. cikk értelmében elkészítettvén és a nyilvánosságnak átadatván, ez azzal a fölszólítással tétetik közzé:

1. Hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t. cikk 15. és 17. §-ai alapján — ide értve e §-oknak az 1889: XXXVIII. törvénycikk 5-ik és 6-ik §-aiban és az 1891. XVI. törvénycikk 15-ik paragrafusának a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket, azok pedig, a kik valamely tehertétel átvitelének az 1886: XXIX. t. cz. 22. §-a, illetve az 1889. évi XXXVIII. t. cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből kereseteket hat hónap alatt, vagyis **az 1900. évi április hó 18-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. Hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ide értve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis **az 1900. évi április hó 18-ik napjáig bezárólag** a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. Hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogukat bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetbeni felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **az 1900. évi április hó 18-ik napjáig** bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a betétek szerkesztésére küldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, — hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A dárdai kir. járásbiróság mint tkvi hatóság, 1899. október hó 18-án.

Balaskó János

kir. járásbiró.